

ANY 2 - NUM. 26

RIPOLL, 12 DE MARÇ DE 1932

Preu: 20 cèntims

LAMBERT MATA I SALA

NOTES BIOGRÀFIQUES

Cap al segon terç del segle passat, feia el servei ordinari de transports de Ripoll a Barcelona, el traginer, Joan Mata i Saltor, casat amb Antònia Sirvent i Portusac, tots dos de Ribes del Freser. D'aquell matrimoni hi hagueren diferents fills. En sabem cinc: Jacinte, Joan Baptista, Antònia, Maria Dolors i Josep Eudald.

Ací a Ripoll, es casà Jacinte Mata i Sirvent amb Margarida Sala i Arqués. I ací, fou batejada a l'antiga parroquial de Sant Pere, sa primogènita, amb el nom de Josepa, nascuda el dia 28 d'octubre de 1837.

Exigències del negoci de ordinari de Ripoll a Barcelona i afans de millorar la condició de sos fills Jacinte i Joan Baptista, obliguen a Joan Mata i Saltor a establir-se a Barcelona, instal·lant-se al carrer de Flaçaders.

Amb els seus fills, funda el senyor Mata i Saltor alguns negocis i constitueix diverses societats.

Passa al carrer de la Riereta, un segon pis de la casa número 25, fins que per son compte construeix la casa núm. 9 del carrer de Tantarantana, on va nèixer el nostre biografiat, el dia 21 d'octubre de 1857, hagut del matrimoni susdit de Jacinte Mata i Sirvent, amb Margarida Sala i Arqués.

Aquest matrimoni fou certament prolífic: onze fills. Josepa — de Ripoll — Joan, Eusebi, Dolors, Ignàsia, Dominga, Margarida, Jacinte, Júlia, Josep, Lambert i Lluís.

Creixen els negocis i les empreses del senyor Mata i Saltor i dels seus fills Jacinte i Joan Baptista, cadescun per son cantó; es casa en Joan Baptista i en Jacinte estableix un negoci en societat a Almeria.

El casament de Joan Baptista, amb donya Carolina Guerrero i Garcia, li porta sort. De sos fills Manuel i Faustina, coneixem i ens interessa aquesta, la qual, per la memòria del seu pare, don Joan Baptista, deixà a l'hospital de Ripoll aquella casa construïda a despeses del senyor Joan Mata i Saltor al carrer de Tantarantana número 9.

El casament de Jacinte, amb sa nombrosa fillada, es per cert ben disortat. Negocis defraudats, moltes fallides, desgràcies familiars... de tal forma que, en morir el senyor Lambert Mata i Sala, el 29 de gener de 1931, a la clínica del doctor Bartrina, de Barcelona, restà extingida la descendència del bon ripollès, en Jacinte Mata i Sirvent.

Foren amantíssims de Ripoll, els dos ger-

mans Jacinte i Joan Baptista: les seves llars respirarien arreu amors a Ripoll. D'aquests amors n'estarien saturats els seus fills. Així es comprèn com donya Faustina Marta i Guerrero, en fer son darrer codicil, expressió de la seva fermesa de voluntat, es recorda de son pare, don Joan Baptista i, per la seva bona memòria, deixa a l'Hospital de Ripoll, aquella casa del carrer de Tantarantana, feta a despeses del seu avi patern don Joan Mata i Saltor. I aquests amors trascendeixen al seu vidu, el doctor Francesc Fàbregas, i és aquest que, en morir don Lambert Mata, renúncia a favor de l'Hospital de Ripoll, els seus drets vitalicis a l'usdefruit de la susdita casa

Finalment, així es comprèn, com el nostre biografiat, a les darreries de la seva vida, hores abans del seu traspàs, a la més petita insinuació del doctor Fàbregas, demana per testar i nomena únic hereu seu, universal, de tots els seus bens, a l'Hospital de Ripoll.

* * *

Sabem de don Lambert Mata i Sala, una anècdota concluent i definitiva. Algú li hagué de parlar, al poc temps de la mort de la seva cosina, donya Faustina Mata i Guerrero, de les necessitats de l'Hospital de Ripoll i de la conveniència de renunciar a favor del mateix, el dret que tenia reservat de l'usdefruit de la casa del carrer de Tantarantana. Els requeriments li farien ben poca gràcia, quan respongué, casi descompost, amb certa violència:

—No me'n parli més de la generositat de la meva cosina. Ella sabia bé el què es feia. Jo sé també el què tinc de fer.

En efecte: llis i ras, son pensament es trobà escrit en son darrer i únic codicil, expres-

sió de sa fermesa de caràcter, de sa lliure voluntat, de son excels amor a Ripoll.

* * *

Lambert Mata i Sala, bibliòfil, té ben acreditada aquesta qualitat: basta estar amatent amb els tresors de sa famosa biblioteca, en sos documents d'arxiu, manuscrits antiquíssims, tots segurament, inèdits; en sos nombrosos incunables i en sos magnífics volums de primeries del segle XVI, constitutius d'una valuosa fortuna moral i àdhuc real i efectiva.

De més, per si calia una prova major que palesés la seva passió bibliòfila, bastarà esmentar com, a despeses seves, fou editada en facsimil l'interessantíssima obra «Càrcer de Amor», extret de l'exemplar únic que es conserva a *Britishs Museu* de Londres i del qual en dona idea el gravat que publica avui ALTAVEU.

Totes les empreses editorials, tenien en nostra Lambert Mata el més ferm puntal: totes les associacions culturals sabien qui era Lambert Mata.

Lambert Mata esmerçà tota la seva vida, totes les seves amors, tota la seva fortuna, en formar i en nodrir la seva biblioteca. I tot aquest esforç, condensat per la passió dels llibres, ha estat tramès a l'Ajuntament de Ripoll, com a únic patró del seu històric Hospital.

La personalitat del nostre Lambert Mata i Sala, home concentrat en si mateix, és ben complexa. No és possible estudiar-la, ni és possible fer-se càrrec de la valuosa dàdiva a Ripoll, en unes poques quartel·les. Cal estudiar-ho a fons. Lambert Mata, s'ho mereix i caldrà fer-ho quan l'hora sia oportuna.

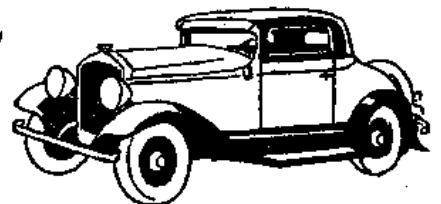
COM ENTREN

Taller Hispano-Alemany

de FRANZ EULENBERGER

Reparacions de totes classes

Preus limitats i rapidesa

COM SURTEN

CURSOS DE VACANCES

Proposició del regidor Zenon Puig i Sala. — Suggerió de l'il·lustre filòleg i membre de l'Institut d'Estudis Catalans, doctor Antoni Griera. — Autoritzada opinió de l'eminent paleògraf, Dom. Anselm M.ª Albareda. — Dictamen de les comissions de Cultura i d'Hisenda. — Crida als romanistes de tots els països. Ripoll centre de turisme. — Programa dels cursos. Uns mots finals.

La proposició.

En la Sessió de 8 de gener de 1932, es donà compte de la següent proposició del regidor senyor Zenon Puig i Sala:

En ésser nomenat Regidor i més tard Bibliotecari de la Biblioteca Mata de l'Hospital Municipal d'aquesta Vila, vaig creure imprescindible com una de les primeres tasques a realitzar, procedir a la confecció del Catàleg-Inventari de tots els seus volums a l'ensem recabar l'opinió d'il·lustres visitants, que a manera d'assessoraments tècnics, poguéssim conèixer abastament el valor del contingut de la Biblioteca, baix tots els aspectes bibliogràfics possibles.

El catàleg-inventari es va portant a terme. Actualment estan registrats, a més dels manuscrits, totes les obres dels segles XV, XVI, XVII, i XVIII, treballant ja, en els volums estampats en els segles XIX i XX.

La suggerió del Dr. Griera.

A 20 de setembre de 1931, tinguérem ocasió de què visités la Biblioteca Lambert Mata, l'il·lustre membre de l'Institut d'Estudis Catalans i filòleg mundialment conegut, Dr. Anton Griera, la solvència científica i cultural del qual, no creiem gosi ningú posar en dubte. En data 28 del mateix mes i any, comunicava per escrit les seves impressions, que no podien ésser més falagueres per Ripoll. Escau aquí, retreure algun concepte: «Més d'un dia — diu el Dr. Griera —, he refrescat la impressió que em va produir la visita a la Biblioteca Lambert Mata. Vostès han heretat un tresor i, segons el meu criteri, han de conservar-lo íntegre a Ripoll. Aqueixa Biblioteca Mata i l'Arxiu poden ésser dos institucions que donin un gran nom a Ripoll; poden reguanyar-li la fama perduda a l'any 1835, amb la desaparició de la Biblioteca i Arxiu del Monestir. El conjunt notable de manuscrits de la Biblioteca Mata, les nombroses edicions rares de la mateixa i les fotocòpies de tots els manuscrits de Ripoll, coneguts i catalogats per Beer, podrien constituir una Biblioteca tan interessant com la Biblioteca Menéndez Pelayo de Santander... Demés aquesta Biblioteca facilitaria extraordinàriament la fundació a Ripoll de cursos de vacances, durant tot el mes d'agost, tal com es donen a Jaca a Santander, a Dijon o Grenoble. Aquests cursos deurien versar sobre Llengua i Literatura, Història de Catalunya, Història de l'Art, etc. La Biblioteca i l'Arxiu per una banda i el Monestir per

Cafè-Bar

Càla Càndida

PATLLARI CANALS

Potent

Aparell de Radio

Hospedatges

tracte familiar

Carrer Sant Pere, 29

RIPOLL

**MAXIM
CONFORT**

CONTINENTAL HOTEL

**Restaurant
de tot pri-
mer ordre**

St. Pere, 27 - RIPOLL

PREUS CORRENTS

l'altra serien uns auxiliars admirables. Per poc que aquests cursos arrellessin, cada istiu, vindrien un centenar d'alumnes, entre ells molts estrangers».

A aquestes manifestacions del Dr. Griera, hi segueix altre escrit, datat a 28 del mateix mes i any, on a més d'ampliar ço que en el primer comunicava, s'oferia, amb gentilesa digna de tenir en compte, per dirigir i organitzar, aquests cursos de vacances.

Després de la visita del Dr. Griera, se'ns oferí l'honor i el goig d'acompanyar a la Biblioteca Mata, l'erudit Arxiver de Montserrat Dom. Anselm M.ª Albareda O. S. B., conegut en els cercles culturals com eminent paleògraf. El 15 de desembre últim, rebia una lletra d'aquest il·lustre bibliògraf, que per la seva importància documental, no puc menys que transcriure literalment:

L'opinió de Dom Anselm M.ª Albareda

«Sr. D. Zenon Puig. Ripoll. Distingit senyor i amic: Retornat a Montserrat, després d'haver visitat la Biblioteca que el culte i distingit bibliòfil Lambert Mata ha llegat a l'Ajuntament de Ripoll, perdura encara en mi l'òptima impressió rebuda en l'esmentada visita que voldria saber traduir documentalment. Es clar que dues tardes és un espai de temps massa esquitit per poder-se donar compte exacte de la multitud de preciositats bibliogràfiques que conté aquesta donació, però és suficient i més que suficient per a poder qualificar aquesta Biblioteca d'extraordinària. Passen encara per davant dels meus ulls admirats aquella sèrie preadís-sima d'incunables: el «De Civitate Dei» de Sant Agustí, estampat a Venècia al 1475, que no és raríssim, però és molt apreciable; el Quinto Curcio Rufo estampat a Barcelona al 1481 per Pere Brun i Pere Posa; el raríssim i magnífic exemplar del llibre de la Consolació de Boeci, exposat a les vitrines de la Biblioteca Nacional de París com a llibre de gran preu; el de «Triplici Vita cum texto Salerni», estampat a París, del qual no conec cap altre exemplar que el que es conserva a la Biblioteca Mazarina; la interessantíssima «Passió en coples de Fenollar», edició de València 1493, que llevat de la Biblioteca Nacional de Madrid, la Provincial de Barcelona, la de València i la Colombina de Sevilla, tal vegada no n'existeix cap més exemplar; les Constitucions de Catalunya impreses a Barcelona per Mestre Rossebach al 1494, probablement el dia 14 de febrer, puix la que duu la data del 30 de maig és extremosament rara; el «Llibre del Angels» de l'Eximenis, recordo exemplars existents a Barcelona, a València i a Montserrat; la versió castellana de la Imitació de Crist, estampada a Burgos al 1495, no en conec altres exemplars que el de la Nacional de Brusel·les i el de la Biblioteca de Santa Geneviève de París; el Tomic, probabilíssimament és l'edició de Barcelona 1495, feta per Rossebach, manca la portada però també manca en tots els altres exemplars coneguts d'aquesta edició Prínceps del Tomic, llevat de l'exemplar de la Universitat de Barcelona; el Tractat de Cirurgia de Largelata estampat a Venècia 1497, molt difícil de trobar, sobre tot a les Biblioteques d'Espanya. Caldria encara parlar de la edició Prínceps de la Regla Benedictina; d'una edició vene-

ciana del Savaranola; del llibre de Vilitate del Cardenal Lotari, preada edició barcelonina d'En Posa, per tal d'anomenar si més no, el lot esplèndid d'Incunables del fons Mata. Importantíssima és també la col·lecció de gòtics del principi del segle XVI, generalment millor conservats i més sencers que els anteriors al 1500, i alguns d'ells més preats encara que els mateixos incunables. Només fins al 1520, recordo edicions barcelonines de Luschner i Spindeler; saragossanes de Hurus i de Coci; ni encara Fadrique a Burgos, Gronberger a Sevilla, Arnau Guillem de Brocar a Logroño; Varela, a Toledo; etc., etc. Cal també esmentar com edicions rares de llibres importants l'edició Prínceps de la «Histoire de Languedoc» dels benedictins francesos, l'edició dels Anals de Aragó, publicats pel fill de Zurita a Saragossa al 1585, i d'altres que no és possible anotar en una lletra que ja resulta excessivament llarga. Totes aquestes preciositats bibliogràfiques, unides a un nombre extraordinari de llibres de treball fan de la deixa Mata un fons notabilíssim per poder formar, relativament amb poques despeses, una de les Biblioteques més importants de Catalunya i que pot retornar a Ripoll la fama de cultura que tant l'ennoblí a l'Edat Mitjana. El Municipi de Ripoll pot felicitar-se d'aquesta adquisició, i ha de restar agraïdíssim al generós donador.

Amb afectuoses salutacions resta de V. afm. amic i servent
ANSELM M.ª ALBAREDA, O. S. B.»

Davant d'aquestes valuoses opinions, vaig adquirir la convicció més absoluta que, no solament la municipalitat ripollesa, posseïa en el sí de la Biblioteca, que el generós patrici Lambert Mata i Sala cedí a l'Hospital, un nombre considerable de llibres d'honor, sinó, tot un utilatge bibliogràfic nombrós, que podria ésser utilíssim als investigadors per a poder col·laborar d'una manera positiva i digna, al moviment patri i internacional, de la cultura, oferint-se a Ripoll, una bella manera de reprendre, coratjosament, *el ritme de la seva pròpia i gloriosa tradició.*

Es per tot això, que acabo d'exposar, que demano al Consistori, vulgui aprovar la següent proposició:

I. La urgència de la proposició.

II. Autoritzar l'organització per al mes de juliol o agost vinent, d'un curs de vacances, baix la direcció immediata del membre de l'Institut d'Estudis Catalans, doctor Antoni Griera i amb el següent programa: Gramàtica elemental de les llengües catalana i castellana. — Literatures catalana i castellana. — Fonètica. — Gramàtica històrica. — Arquitectura i pintura romàniques a Catalunya. — Història de Catalunya. — Llengua i literatura provençals, a càrrec totes aquestes disciplines, de professors especialitzats.

III. Concedir un crèdit a la Biblioteca Mata, de tres mil pessetes, per a subvenir les despeses del professorat i per a fer la propaganda necessària en les Universitats de la Península Ibèrica i les estrangeres.

Al pregar als meus companys de Consistori l'aprovació dels extrems apuntats, no em mou altre afany ni experimento altre anhel, que posar a mans dels estudiosos aquest instrument de treball, ultra obrir a tots els vents i tots els espais aquest nou fogar de cultura que la generositat amable

Fonda
LA
ESTRELLA

de

Emili
Pagés

Pont d'Olot, 1
Telèfon, 35
RIPOLL

HOTEL

MONESTIR

DE

BARCELÓ

Espaiós garatge

Llum elèctrica

Calefacció
centralQuarto de bany
i dutxaCotxe de l'Hotel a
tots els trens

Telèfon, núm. 40

Plaça del Mercat, 4
RIPOLL

del difunt Lambert Mata ens ha llegat, i que cal senyors Regidors que sigui de tots, puix perderia, fatalment, el secret de la seva força cultural ripollesa, si un egoisme malsà o una gasiveria incomprensible limités els seus horitzons.

ZENON PUIG.

Casa de la vila de Ripoll, a 8 de gener de 1932.

Fou presa en consideració i passà a les Comissions de Cultura i d'Hisenda que l'informaren favorablement, donant-se compte del dictamen a la sessió del dia 15 del mateix mes de gener, en la qual fou aprovada.

El dictamen de les Comissions de Cultura i d'Hisenda

«Les Comissions de Cultura i d'Hisenda, conjuntament, han vist avui la precedent comunicació de son company don Zenon Puig i de tan ben raonada com està no hi tenen res a dir com no sigui demanar a l'Ajuntament que, tal com entenen, creuen procedent que sigui aprovada la proposició continguda en la mateixa, en tota sa integritat.

Ara bé: el crèdit que es proposa de tres mil pessetes, com sigui que no hi ha en el pressupost votat per aquest any consignació concreta i determinada:

Com sigui que realment es tracta d'una despesa amb la qual l'Ajuntament no hi comptava i per aquests cassos precisament, en els pressupostos hi ha un crèdit en el capítol 18 d'Imprevistos:

Aquestes Comissions estimen que aqueix crèdit sigui pagat amb càrrec al capítol d'Imprevistos, sens perjudici del reintegre corresponent per la quantitat de rendiments que els curssets de vacances de què es tracta produirà.

Tal és son parer que sotmeten a la disposició de l'Ajuntament».

La crida als romanistes de tots els païssos

Fa mil anys que floria a Ripoll, al cor del Pirineu, una escola de Ciència de fama universal, de la mateixa categoria que les de Reichenau i Sant Gall. A l'ombra de l'ordre benedictina es plasmava en aquests grans fogars de Ciència tota la civilització d'Occident. Savis del centre d'Europa i de l'Espanya meridional, que vivia en aquella època els esplendors de la civilització d'Orient, venien a Ripoll, que, amb la Ciència dels seus homes, irradiava per tot el món civilitzat.

A no haver estat la reconquesta, que va xuclar vers el migdia i vers l'Orient els homes, les riqueses i la cultura pirinenca, Ripoll hauria estat encara, durant la segona part de l'Edat mitjana i, fins i tot, en els temps moderns, un centre universal d'atracció per tots els pobles d'Europa. Sens dubte, a l'una i a l'altra vessant del Pirineu, s'hauria creat una confederació molt semblant a la Confederació Helvètica, formada entorn dels Alps. N'és un testimoni feient la petita república d'Andorra, i ho són les ordinacions tan típiques de les valls d'Aran, d'Aneu, de la Vallferrera, de Cerdanya, etc. La reconquesta emperò, va assenyalar altres camins a la política dels reis d'Aragó que, si tingueren tots el seu monument a Ripoll, van desplegar la llur acció cap a València.

cap a Mallorca i Sardenya, on van difondre la cultura catalana, com més tard Espanya entera guanyava per la civilització tot un món que és l'Amèrica llatina.

La crema del Monestir de Ripoll, del seu arxiu i de la seva biblioteca, feu desaparèixer el fons més notable per a estudiar l'història de la cultura catalana.

El doctor Josep Morgades, bisbe de Vich, a les darreries del passat segle, va aixecar de les ruïnes, el gran monestir de Ripoll, la portalada del qual és l'arc triomfal de l'art romànic. Poc a poc, s'ha emprès també la restauració del seu fogar de cultura. Mercès als esforços de don Tomàs Raguier, s'està formant l'Arxiu-Museu de Ripoll, que és l'únic museu etnogràfic i folklòric pireneic que té Catalunya, el qual ofereix a l'investigador una sèrie de temes de recerca sumament interessants. Per altra banda, mercès a la generositat del bibliòfil don Lambert Mata, Ripoll posseeix una magnífica Biblioteca, amb un estoc de manuscrits de l'Edat mitjana inèdits en sa totalitat i amb una gran quantitat d'incunables i llibres rars dels segles XVI i XVII. Les obres de consulta per a estudis d'Història i Història literària hi són molt nombroses i la col·lecció d'obres publicades en llengua catalana, hi és, gairebé, completa.

La situació admirable de Ripoll, d'una banda i els mitjans d'estudi de què disposa aquesta vila, per altra banda, ens han induït a crear a Ripoll, **mercès a l'ajut i a la cooperació del seu Ajuntament i sota el patronatge del mateix, uns**

CURSOS DE VACANCES

Per a Estrangers, per Alumnes d'Universitat i per a Mestres, que duraran des del 29 de juliol al 31 d'agost de 1932

Els sotassignants, preguen als romanistes de tots els països, que senten un fort interès i una viva simpatia per les cultures catalana, espanyola i provençal, que vulguin enviar els seus deixebles als CURSOS DE VACANCES de Ripoll, on els joves estudiants no solament podran aprendre i conèixer les llengües i les literatures catalanes, provençals i castellanes, les nocions de l'Història i l'Art d'aquests països, sinó que hi trobaran temes d'investigació que iniciats sota la nostra direcció, podran devenir magnífiques tesis de doctorat.

P. BARNILS.

A. GRIERA.

RAMON ARAMON.

Z. PUIG,

Secretari.

Ripoll, centre de turisme

Ripoll, per trobar-se enclavat al cor del Pirineu, és un indret ideal per uns cursos de vacances.

A dos passos té Ribes, vila totalment pirenenca.

Dintre la comarca del Ripollès, que guarda tot l'encís de la gran figura llegendària del Comte l'Arnau, s'hi troba enclavat el Santuari romànic de Montgrony (1.392 m.), lloc on començà la reconquesta catalana.

En menys de dues hores de tren hom pot anar de Ripoll

Fonda Laiet

*Soter
Casadesús*

AUTOS DE
LLOGUER

TELEFON, 44

Cafè Canaules

Per bones
construccions
useu l'obra
de la

Teuleria Padrós

Guixos Padrós

Immillorable qualitat

Carrer del Progrés

RIPOLL

al Santuari de la Vall de Núria (2.500 m.) on perdura fins avui amb tota la seva frescor la llegenda contada en el poema francès del segle XIIIe LA VIE SAINT GILLES.

La Cerdanya, aquesta alta vall pirenenca de la qual ha cantat la musa popular,

meitat de França,
meitat d'Espanya,
no hi altra terra
com la Cerdanya,

es troba a dues hores de distància en ferrocarril de la vila de Ripoll. La frontera catalano-lleugadociana és a dos passos de Ripoll, sigui cap al Capcir, la vall alta de l'Ariège, sigui cap a la vall de l'Aude, Porta i la Tour de Querol.

Riberes avall del Segre, que atravesa la Cerdanya, hi trobem la Seu d'Urgell, aquest centre tant important per la coneixença de l'Història i de la Cultura de l'Edat mitjana. I és a dos passos de la Seu que hi tenim la República d'Andorra amb la seva organització medieval. Tots aquests indrets poden ser visitats, anant i venint en un sol dia.

Demés, Sant Joan de les Abadesses, aquesta vila aplegada entorn del Monestir, més antic que el Monestir de Ripoll, dista 10 kilòmetres de Ripoll. Un arxiu, ric en documentació de l'alta Edat mitjana, ofereix facilitats de recerca per l'estudi de l'Història i la llengua, durant els segles IX fins al segle XV. I, a poca distància de Sant Joan de les Abadesses, hi ha Camprodon, indret de bells paisatges alpins.

Aprop de Ripoll, entre mig d'extingits volcans, hi ha la ciutat d'Olot, una de les més típiques de Catalunya, per la seva tradició d'art popular i pel seu paisatge.

A una hora i mitja de Ripoll hi trobem la bella vila de Bagà, d'aspecte medieval i que posseix un notable arxiu i objectes d'alt valor arqueològic.

I, camí de Barcelona, a poc més de mitja hora en ferrocarril hi ha, al mig d'una extensa plana sembrada de pobles riallers i masies milenàries, la ciutat de Vich, la tradició cultural de la qual puja fins al temps del bisbe Oliva, antic abat de Ripoll. Vich és el prototipus de ciutat catalana. Entorn de la catedral, decorada amb pintures ultramodernes de Josep M.ª Sert, hi ha el Museu Diocesà, un dels millors museus de l'art cristià que es coneixen, molt més important que el Museu de Cluny, de París. El ric arxiu de la catedral posseïx més de cent manuscrits i una col·lecció de documents extraordinàriament numerosa, en sa gran part dels segles XI, XII i XIII. Demés, Vich posseïx els rics arxius de la *Curia Fumada* i el de la *Vegueria*, instal·lat en els mateixos locals del Museu Diocesà. La pàtria de la renaixença catalana és a Vich i en el poblet de la Plana, dit Folgaroles, nasqué el poeta nacional de Catalunya, Mossèn Jacint Verdaguer.

Ripollès que vius a Barcelona:

**Compra ALTAVEU al Quiosc
de periòdics de Canaletes.**

PROGRAMA DELS CURSOS

1. **Fonètica general i aplicada a la pedagogia**
Dr. P. Barnils 10 lliçons
2. **Gramàtica històrica de la llengua catalana**
Dr. A. Griera 10 lliçons
3. **Curs pràctic de català**
(exercicis de lectura, pronunciació i escriptura) 20 lliçons
4. **Història de la literatura catalana moderna**
Dr. Ramon Aramon 5 lliçons
5. **Gramàtica de la llengua castellana**
(curs superior) Dr. Ramón Aramon 10 lliçons
6. **Curs pràctic de llengua castellana**
(exercicis de lectura, pronunciació i escriptura) 20 lliçons
7. **La literatura castellana de 1900** 5 lliçons
8. **Llengua provençal (occitana) moderna**
Prof. Josep Salvat 10 lliçons
9. **Literatura provençal (occitana) moderna**
Prof. Josep Salvat 5 lliçons
10. **Nocions d'història d'Espanya i de Catalunya** 10 lliçons
11. **L'arquitectura i pintura romàniques a Catalunya** Dr. E. Junyent 4 lliçons
12. **Etnografia pirenenca** 2 lliçons
13. **Excursions dialectals**

Sota la direcció del Professor doctor A. Griera, s'organitzaran tres excursions dialectals:

- a) Una transcripció del parlar d'una localitat catalana i d'una localitat llenguadociana de la veïna frontera lingüística.
- b) Una conferència, donada a l'aire lliure, sobre els noms de lloc de la Cerdanya.
- c) Transcripció del parlar típic d'alguna vall pirenenca.

TEMES DE RECERCA

El nombre considerable de manuscrits inèdits i desconeguts de la BIBLIOTECA LAMBERT MATA, el material inèdit de l'ARXIU ETNOGRAFIC, l'abundosa documentació dels ARXIVS de Sant Joan de les Abadesses, de Vich i de la Seu d'Urgell i la necessitat de preparar monografies dialectals sobre cada vall pirenenca, ofereixen un nombre interminable de temes de recerca que podran emprendre els alumnes experts i aprofitats dels CURSOS DE VACANCES. El personal dirigent els aplanarà totes les dificultats i, durant l'estada a Ripoll, a la BIBLIOTECA LAMBERT MATA, trobaran les obres de consulta necessàries.

FESTES POPULARS

Durant el CURS DE VACANCES s'organitzaran algunes festes de caràcter popular:

- a) Dances típiques del Pirineu (dansa de Campdevàrol, Ball de les Caputxes i Gambetos, de Sant Joan de les Abadesses).
- b) Sardanes.
- c) Audicions de cançons populars catalanes.

BAR ESPORT

SALO PREFERIT PELS
SENYORS VIATJANTS

Aperitius i Licors
de marca

Especialitat de la casa
Combinacions de Cafè
"Exprés" amb copa
d'anís, rom o conyac,
50 CENTIMS

Cafetacció Central

Insustituïble en la mainada

INSCRIPCIÓ

L'import d'inscripció per prendre part a totes les lliçons dels CURSOS DE VACANCES és de cent pessetes.

La inscripció separada per prendre part a un o varis cursos és de dues pessetes per lliçó.

La direcció lliurarà un certificat de participació en els CURSOS DE VACANCES de Ripoll; el seu import serà de vint-i-cinc pessetes.

PREUS DELS HOSTATGES: 14'00 pessetes; 12'50 pessetes; 12'00 pessetes i 10'00 pessetes, per dia.

Totes les consultes sobre l'organització, funcionament i informes dels CURSOS DE VACANCES DE RIPOLL, s'han d'adreçar a: DON ZENON PUIG, RIPOLL.

Uns mots finals

ALTAVEU acull amb vertadera joia, àdhuc amb efusió, la creació a Ripoll dels «Cursos de Vacances» l'origen, procés i finalitat dels quals, deixem transcrits pel mateix ordre i forma que han anat descapdellant-se, fins arribar a la concreció d'un atractiu Programa convit, un exemplar del qual acabem de fullejar ara, editat curosament a l'estampa d'aquest setmanari.

En aquesta hora que les qüestions polítiques mestressegen d'allò més les voluntats dels homes de la nostra terra, és de bon veure i aplaudir el gest de l'Ajuntament de Ripoll, gràcies al qual, el regidor de Cultura i bon amic nostre Zenon Puig i Sala, ha pogut veure convertida en amable realitat la idea de temps acariciada, de poguer -col·laborar al moviment patri i internacional de la cultura, a més de lograr que Ripoll tornés a reprendre, coratjosament i d'una bella manera, *el ritme de la seva pròpia i gloriosa tradició*.

Magnífica generositat! Escaient manera d'agrair i honorar la memòria del culte i distingit bibliòfil Lambert Mata, qui, als darrers moments de la seva vida, cedeix a Ripoll un veritable tresor bibliogràfic, palesa demostració del seu esperit afinadíssim i cultivat.

Aquest istiu, Ripoll podrà oferir als estudiosos de tot arreu la joia romànica del seu gloriós Monestir, el meravellós utilatge bibliogràfic que significa la Biblioteca Mata, ultra les bel·leses i originalitats de la nostra tradició, devotament aplegades per una voluntat posada exclusivament al servei del nostre patrimoni històric i cultural i a qui Ripoll deu exterioritzar, d'una forma o altra, sempre, però, esplèndida i generosa, el deute que amb ella tenim tots contret.

Com a mots finals ens permetem demanar a tots els ripollesos que vulguin identificar-se amb l'obra eminentment cultural que l'Ajuntament acaba d'anunciar-nos, per tal que esdevingui tota plena i amarada de catalanitat ripollesa i sigui aquest l'ambient que respirin els estudiosos que aquest istiu vinguin a conèixer les valors de la nostra cultura i les bel·leses artístiques que Ripoll estotja, a més d'obsequiar-los amb les galanies de l'educació i amb l'aroma suau i agradable que projecten les virtuts de la civilitat i de la ciutadania exercides d'una manera, simplement, normal.

— **Nova col·laboradora** Es cosa, per a nosaltres molt agradable, remarcar la col·laboració artística que per aquest número extraordinari, hem rebut de la jove i prometedora artista Na Roser Closa, qui ha tingut cura del dibuix del generós patrici Lambert Mata, que publiquem a la primera pàgina. No cal dir com lamentem que el gravador no hagi ajustat el seu treball a la classe de paper que es publica ALTAVEU la qual cosa ha motivat un desmèrit en la reproducció del dibuix, l'original del qual és digne dels millors elogis i una demostració palesa del bé que ja dibuixa la gentilíssima i jove artista Roser Closa, a qui donem l'enhorabona i el testimoni del nostre agraïment, pregant-li vulgui continuar fent-nos participants de les seves innegables qualitats artístiques.

— **Accident d'auto.** El camió de la casa «Andreu i Planes» que fa el servei de Ripoll a Barcelona, ahir anà a parar contra un arbre prop de Mollet, per haver-se trencat la direcció.

Els ocupants del camió sofriren diverses contusions i el camió desperfectes de gran importància.

— **Defuncions.** Tenim de doldre'ns de la pèrdua del nostre bon amic Gaspar Pujol, qui morí el passat dijous després de llarga i penosa enfermetat que el privà continuar, tot just començades, les seves tasques administratives en l'ALTAVEU.

Rebi la seva desconsolada família, el nostre més sincer sentiment.

El MESTRE: Quin és el peix més gran del mar?...

EN JORDI: El bacallà... perquè és un peix que es porta l'oli...

El MESTRE: L'oli de bacallà, que és tan dolent de prendre?...

EN JORDI: No pas l'Oli de bacallà del Doctor Dou, no en té de mal gust, ni mal olor. Tots nosaltres en prenem. Si vostè en prengué, mai estaria malalt i no fariem festes. Veu, porta aquesta marca i no més val 3'75 pessetes cada ampolla; a les farmàcies en trobarà.

Grip Pulmonies Tos

ES COMBATEN
SEMPRE
AMB EL

Xarop P U I G

El vertader XAROP PUIG únicament es ven en flascons convenientment precintats

— **Les festes intersetmanals.** Encara no està resolt el calendari de festes que amb gran interès per part de tothom fa temps s'està mirant de confeccionar. Tot i les dificultats sorgides, veuríem amb gust s'abandonessin prejudicis i es procurés tan sols unanimitat en una solució que respongués al sentir de la majoria sinó es vol que sigui aquesta una senzilla disposició que fatalment tingui de caure en desús.

Podem però, avui, avançar que el dia de Sant Josep es farà festa. Una vegada acabades les gestions procurarem donar una fidel informació.

¿Voleu beure la LLET pura de vaca
suïssa i holandesa amb tota garantia?

demaneu la LLET EMBOTELLADA
de la Casa Nova del Prat, sense cap
augment de preu.

RENTAT DE LES AMPOLLES PER
UN SISTEMA HIGIENIC I MODERN
: SERVEI A DOMICILI :

Per encàrrecs

SASTRERIA GRAELLS, P. República, 8.

— **Apat.** Amb motiu del nombre 25 d'ALTA-VEU, el cos de Redacció, Administració i Impremta, junt amb uns quants amics, es reuniren en fraternal sopar, el passat diumenge, commemorant les, podríem anomenar-ne, «Noces de cartró».

CLINICA DENTAL

L. DOU ABADAL

Odontòleg

CONSULTA DIÀRIA

menys el dilluns

Matí de 9 a 1 Tarda de 4 a 7

Especialista en malalties de la boca i dents - Extraccions sense dolor - Aparells fixes amb or i platí - Vacunoteràpia - Incrustacions de porcel·lana. Esterilització absoluta

St. Pere, 1, 2.^{on} (Casa Sirvent)

RIPOLL

Transcorregué amb gran entusiasme i força gana i al finalitzar, el Director dirigí la paraula als assistents, fent remarcar la gestió portada a cap en aquest curt temps de vida periodística, i encoratjant a tots a prosseguir la tasca sense defalliments de cap mena i amb la germanor de sempre.

— **Camí de la vicaria?** Aquella xamosa i atrayent Conxita, germana de l'acreditada comadrona Maria Siurana, sembla que correspon com cal, als enamoraments que per ella sent en Francisquet, el noi de cân Canaules.

Desitgem es formalitzin les relacions i formin una llar ben feliça, com correspon a aquests bons nois i com desitja l'Isaac, per mor d'entrar amb tranquil·litat a l'escala.

— **De Correus.** El Sr. Administrador de Correus d'aquesta vila ens comunica que d'acord amb la jornada de treball fixada pel Govern de la República per a tots els funcionaris de l'Estat, les hores de despatx pel públic seran des del 1 de març en endavant, de 10 a 12'30 solament els dies laborables, suprimint-se el repartiment del Correu de les 8'30 del matí.

— **Funerals.** Dimarts passat es celebrà en el nostre Monestir, l'aniversari de la mort del que fou rector d'aquesta vila, Mossèn Bernat Fargas, constituint l'acte un pietós record al qui en vida sapigué sempre fer-se acreedor de l'apreci de tots.

El Dimecres es celebraren els del canonge Mossèn Jaume Collell; un tribut cristià, retut al

J. VIVES FIGUEROLA

Autos

Transport

SERVEI DIARI
A BARCELONA
amb auto-camió pas-
sant per
Torelló i Manlleu

Per encàrrecs:

RIPOLL - C. del Prat, 3
Telèfon 72

BARCELONA
El Ràpid, C. Rec, 11
Telèfon 11.366

Preus
econòmics

La Pallaresa, Passeig de
St. Joan, 16. Telèf. 50.605

qui en bona part es deu la reconstrucció del nostre Monestir, que avui tots exhibim amb orgull i ens col·loca en preeminent lloc històric i cultural.

— **Estat de comptes.** Hem rebut, editat amb tota cura, l'extracte de la gestió econòmica del Patronat de l'Arxiu Museu de Sant Pere de Ripoll. L'esplendidesa dels ripollesos, i altres aïmants d'aquesta obra que ens honora a tots, ha permès recollir 40.268'36 ptes. quantitat que ha anat i va esmerçant-se en obres i reformes, que fan que avui dia posseïm un Museu de remarcable valor folklòric i únic, d'aquesta mena, a Espanya.

Olis minerals - Carbons - Ferreria

Materials per a soldadura autògena

FERROS MATEU

Pere Rifà

Enric Delaris, 58 - Telèfon, 24 MANLLEU

— **Cursos pedagògics.** Tenim notícies de què l'amic i mestre En Josep Ximenez d'aquesta vila, està realitzant una brillant tasca en els Cursos pedagògics organitzats per la Normal de la Generalitat. Ens plau remarcar-ho i rebí la nostra més cordial enhorabona.

CASINO DE RIPOLL

Demà tarda i nit

UNA SENSACIONAL OPERETA

cantada per la gentilíssima GRACE MOORE i el famós baríton LAWRENCE TIBBETT

CLARO DE LUNA

Música selecta. La més bella opereta cinematogràfica.

La pel·lícula de dibuixos animats

MUSICA A LA CARTA

La divertida comèdia sonora

EL CONFLICTO DE LOS MARX

I la revista sonora

Actualitats Paramount

— **Una mala notícia pels fumadors.** Des del dia 1 del corrent, han estat augmentades les labors de Canàries següents: Cigars: Breves especials, 0'60 ptes.; Paneteles fines, 0'55 ptes.; Breves corrents, 0'35 ptes. Cigarrets: Entreovalats, 0'60 ptes.; Paneteles fines, 0'55 ptes. Fins rodons, 0'35 ptes.

Solament han deixat d'augmentar els cigars Estrelles que valen 0'75 ptes. Per fer-ho d'aquesta manera, tan se valia que fessin com l'home anecdotic de la fonda, que fins els modos s'emportà.

— **D'escacs.** El Campionat d'escacs que ve celebrant la Secció d'Escacs de l'Acadèmia Catòlica, s'ha acabat aquesta setmana resultant campió del grup A. el Sr. Eligi Martínez, i sub-campió el Sr. Francesc Bonada. Del grup B. campió el Sr. Tomàs Escufà i sub-campió el Sr. Josep Carbonell.

Dissabte passat la mateixa Secció organitzà unes simultànies contra 20 taulers per l'ex-campió de Catalunya Sr. Vilardebó, donant el resultat de: 13 partides guanyades, 5 perdudes amb Mn. I. Codina, B. Palau, A. Palau, J. Bábler i M. Font, fent taules amb els Srs. H. Vilà i E. Martínez.

— **La Fira de les Quaranta hores.** Demà tindrà lloc la tradicional Fira de les Quaranta hores.

El temps immillorable que gaudim, fa esperar una bona afluència de forasters.

Tip. Ripollesa, D. Maidèu; Telf. 89.— Ripoll

COMTAL CINEMA

Programa per avui i demà

Dos films sonors monstres

La tràgica història de la més famosa espia de la Gran Guerra, encarnada meravellosament per la gran actriu MARLENE DIETRICH

FATALIDAD

La fenomenal producció sonora en la que JOAN CRAWFORD simbolitza a les noies del segle

DANZAD, LOCOS, DANZAD

Començaran les sessions amb les

Revista Fox i Pel·lícula còmica

Gabinet de RAIGS X
BONADA

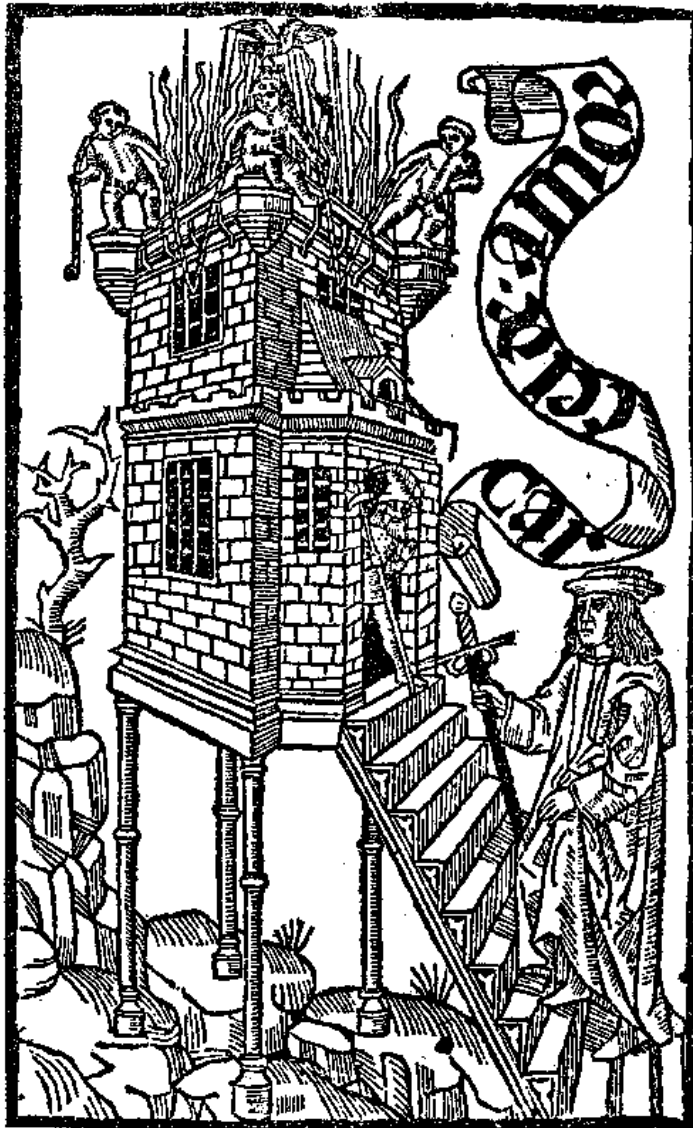
Carrer Progrés, 7 · RIPOLL

Redacció i administració, St. Pere, 2. - Ripoll

"LO CARCER D'AMOR"

La novel·la sentimental, titulada *Lo carcer d'amor* escrita per l'erudit escriptor castellà Diego de San Pedro tingué durant l'època de la seva publicació, una acollida vertaderament extraordinària. Al cap de poc d'ésser estampada, fou traduïda a les llengües catalana, francesa alemanya i italiana. Solament de la traducció catalana, feta per Bernadí de Vallmanya i estampada pel Mestre Rosembach, a Barcelona en l'any 1493, en resta un exemplar curiosament guardat en el British Museum de Londres. Aquest incunable únic, és considerat com un vertader monument bibliogràfic, tant per ço que respecta a la seva raresa, com pel mèrit literari de la traducció.

Les escenes més culminants de l'obra, estan bellament reproduïdes per artístics boixos, als quals, a la perfecció i vigoria del

dibuix, s'hi uneix la mà mestre del gravador, que si no era català, almenys estava establert a Barcelona.

D'aquesta obra, mercès al mecenatge de l'il·lustre bibliòfil Lambert Mata, se'n feu una fidel reproducció, pàgina per pàgina, per mitjà de la fotografia i del gravat al zenc, tot i l'esforç necessari per una tan acurada producció.

Devem agrair al regidor - bibliotecari senyor Zenon Puig, el gravat de la coberta que tenim el goig de reproduir en aquesta pàgina i que és una bella mostra de la qualitat del llibre i de l'acurada estampació feta a Vilanova i

Geltrú per l'impressor Joan Oliva, el 14 de juliol de 1906.

Això tan sols seria una prova fefaent de la passió que per els llibres sentia el bibliòfil Lambert Mata, la notable biblioteca del qual, llegà al nostre hospital.